

**Speech van Agnes van Ardenne, staatssecretaris voor
ontwikkelingssamenwerking bij opening UNISCA 2002,
12 november, Amsterdam**

Dames en heren studenten,

Het is mij een groot genoegen dit jaar de United Nations International Student Conference of Amsterdam te mogen openen. Ik zie hier in de zaal een internationale mengelmoes. Van Kazachstan tot Cuba en van Noorwegen tot Bhutan. U bent uit alle hoeken van de wereld naar Amsterdam gekomen. Om hier te debatteren over peace and security. Dat vind ik geweldig. Want los van de uitkomst: jullie dragen alleen al met je deelname zelf bij aan een veiliger wereld.

- Belang van onderwijs

Onderwijs, internationale uitwisseling en intercultureel debat. Ik zie ze als steunpilaren van vrede.

Een groep VN-experts heeft onlangs onderzocht hoe onderwijs vrede en veiligheid kan bevorderen. Een van hun aanbevelingen was: 'To engage students in simulations and other role-playing forms of participatory learning in which they can begin to see the world through the eyes of others'.

Een waar woord. Through the eyes of others. We leven in een globaliserende wereld. In die mondiale smeltkroes draagt elk zijn of haar eigen culturele bril, neemt elk zijn of haar eigen identiteit mee. Alleen door dialoog en ons verdiepen in elkaar kunnen we elkaar begrijpen. En waar begrip verschijnt, verdwijnt geweld.

Dit vermogen tot kritisch nadenken begint bij basic education. It can make people conscious of their rights. Social, civil, political. It gives them the capacity to participate in the consolidation of democratic and social transformation processes. Education empowers individuals to participate in decision-making processes and in the transformation of their lives and societies.

In de woorden van professor Kader Asmal, South African Minister of Education. Quote: 'Education is the key. As South Africa's experience shows, education is a fundamental tool for lifting people from poverty and removing threats to peace. I believe that education is similarly central to a strategy that can promote peace and development in our globalized world'.

Onderwijs is daarom cruciaal. Van basisschool tot universiteit. Voor het jaar 2015 moeten alle kinderen toegang hebben tot basisonderwijs. Dat is een van de acht Millenniumdoelen die Nederland onderschrijft. Daarom steken we een toenemend deel

van ons ontwikkelingsgeld in onderwijs. Dit jaar naar schatting 342 miljoen euro, 9% van onze hulp. En daar zit onze bijdrage van negenduizend euro voor UNISCA nog niet eens bij.

- Vredes- en veiligheidsbeleid

Natuurlijk is er voor vrede en veiligheid veel meer nodig dan onderwijs. Ik wil kort iets zeggen over onze kijk. Bevorderen van vrede, veiligheid en stabiliteit is één van de hoofddoelstellingen van ons buitenlands beleid. Zonder stabiliteit geen veiligheid, zonder veiligheid geen garantie voor vrede. Stabiliteit komt niet vanzelf. Dat vraagt inzet. Investeren. Het vraagt betrokkenheid van iedereen, in de eerste plaats van de landen in een conflictregio zelf. Steeds meer spelen conflicten zich niet af tussen, maar binnen staten, al hebben zij vaak een grensoverschrijdend karakter. Dat zien we vooral in ontwikkelingslanden en landen die grote maatschappelijke veranderingen doormaken. Daarvan zijn we dagelijks via kranten en televisie getuige.

De oorzaken zijn veelal combinaties van elkaar versterkende factoren, zoals politieke en economische ontwrichting, etnische, religieuze en ideologische spanningen. Dat betekent heel eenvoudig dat we juist op die processen onze energie moeten richten. Daar moet onze investering naar toe, want voorkomen is en blijft beter dan genezen. *"A penny worth of prevention is a pound's worth of peace"*.

Dan moet er ook echt politieke bereidheid bestaan om die 'pennies', die in de praktijk eerder miljoenen euro's kunnen bedragen, beschikbaar te stellen. Tijdig en doelgericht. Enerzijds gericht op een macrostructuur die tot stabiliteit leidt en anderzijds op early warning en early action. In beide gevallen dient sprake te zijn van een geïntegreerde aanpak. Met politieke, sociaal-economische, diplomatieke en militaire instrumenten. Een geïntegreerde aanpak waarvoor organisaties als de Europese Unie, de Verenigde Naties, de NAVO, de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) en de Raad van Europa bij uitstek geschikt zijn. Maar ook instanties als de Wereldbank en het IMF en NGO's kunnen, ja moeten hier een rol spelen.

In ons beleid vind je die geïntegreerde aanpak terug. Zo ben ik vorige maand samen met de minister van Buitenlandse Zaken naar Eritrea en Ethiopie geweest. We hebben eerst vreedestroepen geleverd om de prille vrede tussen Ethiopie en Eritrea te bevorderen. Nu zijn we in dialoog over het weer op gang komen van onze hulp. In Eritrea gaan we bijvoorbeeld helpen met de demobilisatie van 200.000 jonge soldaten. Maar we denken ook aan investeringen in de havens van Eritrea om handel en economische groei te bevorderen.

Dat raakt aan jullie Committee on Trade and Development. Ik vind het heel goed dat jullie die link leggen. Vrede staat niet los van handel en ontwikkeling. Impoverishment and growing inequality within society lead to social and political unrest. You only need to drive through Lagos, Nairobi or Kigali to see the inequality. And then there is the alarming growth in inequality between rich and poor countries.

Here I want to stress the importance of coherence on the part of the rich countries. The West has pushed for free trade for its own exports. But at the same time, it has continued to protect sectors of its own economy from the threat of competition from developing countries.

Take sugar, for instance, and cotton. Developing countries currently lose billions of dollars in export income because of cotton subsidies in the United States and the EU. And that means that farmers in African countries like Mali, Benin, Burkina Faso and Tanzania are losing out. If we want Africa to be stable and to be included in the world market, we will have to put an end to the hypocritical combination of aid and market exclusion.

- Vrouwen

Tot slot: de rol van vrouwen. Het zijn de vrouwen die in tijden van toenemende instabiliteit de sociale en maatschappelijke orde zoveel mogelijk bewaren. Het zijn vrouwen die na beëindiging van een conflict de wederopbouw van een land ter hand nemen. Desondanks wordt de bijdrage van vrouwen in de meeste delen van de wereld nog steeds teveel onderschat. Zo worden vrouwen in veel gevallen pas op het laatste moment - of helemaal niet - bij vredesprocessen, onderhandelingen of reconstructieactiviteiten betrokken.

Een grotere rol van vrouwen begint bij betere toegang tot onderwijs. Ook dat is een van de Millennium Development Goals: gelijke toegang van jongens en meisjes tot primair en secundair onderwijs. Ik zie in de zaal een tamelijk gelijke verdeling van jongens en meisjes. U is het al gelukt. Ik wil me ervoor inzetten dat dat het beeld wordt in alle klaslokalen en collegebanken. Ik wens jullie allemaal een hele boeiende en leerzame kennismaking met de rol van de VN in de wereldpolitiek.